Rok 1873. Kraków, sobota 10 maja Nr. 107.

KRAJ

Dziennik KRAJ wychodzi codzień rano z wyjątkiem dni poświątecznych.
Numer pojedyńczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:

	rocznie	kwart.	mies.
w Krakowie	12 złr. —	3 złr. —	1 złr.
w Austrji z przesyłką	16 „	4 „	1 „ 40.
w Niemczech	12 tal. —	3 tal. —	1 tal.
we Francji	80 fr. —	20 fr. —	7 fr.
w Serbji, Włoszech, Rumunii i Szwajc.	48 fr. —	12 fr. —	4 fr.
w Turcji	64 „	16 „	6 „
w Belgji	56 „	14 „	5 „

Przedpłatę przyjmuje Administracja dz. Kraj, urzęda pocztowe austrjackie i zagraniczne, oraz niżéj wymienione ajencje.
Redakcja, Administracja i Ekspedycja miejscowa w Krakowie ul. Mikołajska l. 435.
Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Reklamacje nieopieczętowane wolne od opłaty i uwzględnia się je tylko w terminie 8 dni. — Rękopisów nie zwraca się.

Cena ogłoszeń (inseratów).
w pierwszém umieszczeniu wiersz . . 8 cnt.
w każdém następném umeszcz. wiersz 5 „
Stempel od każdorazowego umieszcz. 30 „
Ogłoszenia przyjmuje administracja i ajencje

Ajencje przyjmujące przedpłatę. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Ż. J. Wywiałkowskiego, handel Wierzuchowskiego. — **We Lwowie:** Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta.
Ajencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Marjan Dworski. — **We Lwowie:** Ajencja dzienników A. J. Piątkowskiego. — **W Tarnowie:** Księgarnia Gazdy. — **W Wiedniu:** B. Wołowski Administrateur de la Gazette des 'Etrangers, Wien Kolovratring 9. — Hasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. — Oppelik, Wolzeile Nr. 22. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, biuro anonsów, Wolzeile Nr. 2.— **W Pradze:** Ferdinandsstrasse Nr. 38. — **W Berlinie, Monachjum, Zürichu** i **St. Gallen:** Rudolf Mosse München, Windermachergasse, 3. — **W Hamburgu, Frankfurcie** nad **Menem, Berlinie** i **Lipsku, Bazylei, Zürichu, St Gallen, Genewie** i **Sztutgardzie:** Hassenstein & Vogler. — **W Paryżu:** Księgarnia Władysława Mickiewicza „Librairie de Luxembourg rue de Tournon 16."

Kraków 9 maja.

Z Berlina w drodze półurzędowéj piszą, jak następuje: „Z tutejszéj ambasady rossyjskiéj dochodzą do naszych kół politycznych wiadomości o celu petersburskiéj podróży cesarza Wilhelma, które od tutejszych półurzędowych zapatrywań tylko w jednym punkcie się różnią. Według tych wiadomości stosunki między Rossją i Austrją nie osiągnęły jeszcze takiéj serdeczności, jakiéj się spodziewano po usiłowaniach polityki niemieckiéj. Za podróżą cara do Wiednia bardzo żywo przemawiał cesarz niemiecki; lecz pobyt cara w Wiedniu ma potrwać tylko dni cztery, a nie dziesięć, jak w Burgu przypuszczano. Jeżeli więc w usposobieniu cara nie nastąpi żadna zmiana, jest rzeczą wątpliwą, żeby Franciszek Józef pojechał w jesieni, lub w zimie do Petersburga. Te oświadczenia, wyszłe z łona ambasady rossyjskiéj, uchodzą tu za dowód, że o przymierzu prusko-austrjackiém, tyle już razy zapowiedzianém, nie może być mowy."

Kilka dni temu *Augsb. Allg. Ztg.* ogłosiła artykuł o pożądliwych zamiarach Prus względem niemieckich prowincji Austrji. Dziś o téj materji tak się odzywają głosy berlińskie: „Nie ma w tém nic dziwnego, że w obecnéj chwili tu w Berlinie czują potrzebę wyrzekania się wszelkich zamiarów zaborczych. Lecz twierdzenie, że u nas wszyscy są zadowoleni z granic cesarstwa, i że nigdzie nie stoi wydrukowane, nigdzie nawet mowy nie ma o tém, abyśmy potrzebowali podbojów, to twierdzenie jest czczą gadaniną, która nie może uspokoić Austrji względem zamiarów naszych narodowych liberalistów. Przecież i w 1866 r. nie potrzebowaliśmy podbojów. I wtedy u nas nigdzie nie pisano i nie mówiono o zamierzonéj wyprawie zdobywczéj. Wszyscy byli wtedy zadowoleni z granic państwa, bo wtedy więcéj, niż dziś, szanowano prawo i traktat. Pomimo to zdobyto na rzecz Prus Szlezwig-Holsztyn, przyłączono Hanower, Hessję, Nassau, Frankfurt, a nawet cząstkę Bawarji. Ba! tę cząstkę zatrzymano nawet po tém, gdy Bawarja skutkiem najcięższych i najkrwawszych ofiar pomogła odeprzeć od naszych granic nieprzyjaciela państwa. Lecz i z tego niezadowoleni, nasi narodowi liberaliści, po odnowieniu cesarstwa niemieckiego codzień wyciągają wbrew słuszności i traktatom pożądliwą rękę ku nielicznym prawom zwierzchniczym, jakie poszczególnym państwom pozostały. Cóż dziwnego, jeżeli wobec takich faktów udawana przed Austrją wstrzemięźliwość i dobra wiara naszych narodowych liberalistów nie może rościć żadnych pretensji do zaufania?"

Sądząc z tego, co się dzieje w politycznych kołach Francji, wnioski rządowe o zmianach w konstytucji, mające być przedstawionemi wraz po otwarciu izby, staną się dla monarchistów głównem polem ich utarczek, aby wobec już dokonanych i dokonać się mających wyborów faktyczna niemoc prawicy nie wystąpiła zbyt jaskrawo. Najgwałtowniejszą burzę wywoła niezawodnie wniosek Bérengara, żądający stanowczego ogłoszenia rzeczypospolitéj. Co zaś do wniosków rządowych, słychać, że Thiers mianowicie w reformie wyborczéj ma porobić lewicy pewne ustępstwa. Jako warunek, prawa obierania, postawi on roczny termin zamieszkania w miejscu wyboru; gdy z początku żądał dwuletniego zamieszkania.

Przesilenie we Włoszech przycichło, ale nie jest rozwiązane ostatecznie; gdyż tajemna jego przyczyna trwa ciągle. Minister finansów nie może wykonać swego programu oszczędności i zrównoważenia budżetu. Odkąd parlament jest w Rzymie, rzuca pieniądze garściami, deficyt rośnie, a przekształcenie armji ciągle wymaga nowych funduszów. Aby jakkolwiek dotrzymać placu zbrojnéj sile innych państw europejskich, kraj potrzebuje powiększenia floty, nowych twierdz i ufortyfikowania niektórych portów wojennych. Jeżeli izba bez ustanku uchwala coraz większe pozycje w budżecie wojny, czyni przez to tylko zadość panującemu prądowi opinji publicznéj. Ale Sella znowu nie jest człowiekiem, któryby się dał łatwo przełamać. Ustąpienie jego zatem, a z nim całego gabinetu jest tylko kwestją czasu.

Karliści hiszpańscy znowu ponieśli kilka klęsk, zostawiając na polu walki znaczną liczbę zabitych i rannych. Jeżeli armja republikańska będzie walczyć daléj z należytą energją, wtedy całkowite rozproszenie band nie każe na się długo czekać. W prowincjach nie ma już nic do rabowania, co było, to już bandy pozabierały. Zapał dla Don Carlosa ustanie z pewnością, skoro ustaną zasiłki pieniężne i wyschną źródła pomocnicze.

Korespondencje „Kraju".

Lwów 5 maja.

C. [Zgromadzenie wyborców].

(Dokończenie.)

Dotknę jeszcze jednéj okoliczności, która dotyczy mojéj osoby. Słyszałem nieraz zarzuty, że zawsze byłem za nieobesłaniem rady państwa, a jednak poszedłem doń w roku 1870. Pozwólcie abym się wytłómaczył. Kiedy Naj. Pan powołał hr. Potockiego do steru rządu, polecił mu wyraźnie jako pierwsze zadanie zapewnienie miru między ludami. Hr. Potocki wystąpił wyraźnie ze sztandarem ugodowego ministerstwa. Na tém samem stanowisku stałem i ja, przyjąłem więc wybór do rady państwa, mając sobie za obowiązek popierać tak zbawienną politykę. Hr. Potocki zaczął rokować z Czechami. Ja widząc, że mogę być pomocnym, ponieważ przywódzcy tamtejsi znali mnie z ugodowego usposobienia, pośredniczyłem więc, będąc równocześnie z hr. Potockim w Pradze. — Rzeczy doszły już do bardzo szczęśliwego punktu i Czesi byli już skłonni do wstąpienia do rady państwa pod pewném zastrzeżeniem. Na nieszczęście jednak, przy najlepszych i szlachetnych chęciach hr. Potocki zląkł się krzyków kliki wiernokonstytucyjnéj wiedeńskiéj i cofnął się wtedy, kiedy rzecz już prawie ułożoną była. Otóż lękliwość zbyteczna, brak stanowczości i energji, chęć dogodzenia wszystkim, a niezrywania z nikim, były powodem udaremnienia zamiarów hr. Potockiego i upadku tegoż ministerstwa. Nastąpiło ministerstwo hr. Hohenwartha, federalistyczne. Należało mi teraz témbardziéj brać udział w radzie państwa i popierać wszelkiemi siłami to ministerstwo.

Kiedy i to ministerstwo upadło i nastąpiło ministerjum dzisiejsze, byłem jak najbardziéj za tém, ażeby nie wchodzić do rady państwa, wszelako zostałem przegłosowany, i zostałem tylko dla tego jeszcze w radzie państwa, ponieważ wiedziałem, że musi przyjść chwila, że będziemy musieli wszyscy porzucić radę państwa, do czego pragnąłem przyczynić się i przyczyniłem się w saméj rzeczy. Między powodami, które się przyczyniły do upadku ministerstwa hr. Hohenwarta, a teraz do przeprowadzenia ustawy o bezpośrednich wyborach, muszę wypowiedzieć z żalem wielkim, głównie przyczynili się Węgrzy. Oni spowodowali upadek ministerstwa hr. Hohenwarta, i to w sposób nie chcę się wyrazić, jakby się należało, bo byłoby to ubliżającém dla nich. W rokowaniach zgodzili się na program hr. Hohenwarta i w tym duchu cała akcja doprowadzoną była do końca, lecz w ostatniéj chwili zdradzili ministerstwo Hohenwarta, spowodowali tegoż upadek, i tak samo zdecydowali dziś przeprowadzenie wyborów bezpośrednich.

Panowie wiecie, że w r. 1861 pierwszy głos w radzie państwa ja podnosiłem w obronie praw królestwa węgierskiego, jako już zatracone ogłoszonych. Stałem w obronie praw Węgrów, jak w ogóle zawsze stawałem i stać będę w obronie pokrzywdzonych w swoich prawach. Jeżeli Węgrzy odzyskali swoje prawa, to po wielkiéj części mają to zawdzięczyć współdziałaniu anticentralistycznego stronnictwa.

W polityce liczyć na sympatję, na wdzięczność, nie należy, to też nie spodziewaliśmy się od Węgrów wdzięczności, tylko mieliśmy prawo żądać, aby nam w odzyskaniu naszych praw przynajmniéj nie przeszkadzali (huczne oklaski).

Trudno zaiste pojąć, jak Węgrzy, którzy bardzo krytycznie nawet są postawieni co do swych stosunków wewnętrznych, jak sobie narazić mogli i chcieli jeszcze znaczną większość ludów w Austrji i łączyć się jedynie z centralistami. Przyjdzie czas rozczarowania, i będą żałować srodze zawartego przymierza. Niech tylko centraliści ugruntują swoje panowanie, to zobaczą Węgrzy jak się dadzą im we znaki (brawo).

Otóż wykazałem przyczyny, dla których jak mnie się zdaje cała akcja polityczna nie mogła przynieść pożądanego skutku, ponieważ od roku 1867 była jednym wielkim błędem politycznym. Ale może powiecie panowie mamy ministra rodaka, co jest skutkiem odniesionym z polityki rezolucyjnéj. Tak jest.

Co do tego, przywykliśmy słyszeć i prawie codzień można było czytać, że bardzo sobie lekceważono stanowisko ministra rodaka bez teki. Powiedziano nawet że jest on piątem kołem u wozu. Muszę powiedzieć, że ja sobie stanowiska rodaka ministra nie lekceważę. Jakkolwiek nie ma on zakresu działania w sposób odpowiedni ustawą zastrzeżonego, to przecież jest rzeczą bardzo ważną, jeżeli mąż dobréj woli zasiada w radzie korony, bo znając stosunki krajowe, może niejedną rzecz przyspieszyć, może wpływać na załatwienie pożądanych rzeczy i w tém może być położeniu, iż zapobieży niejednemu złemu.

Powstaje jednak jeszcze inna kwestja: czyli wstąpienie posła Ziemiałkowskiego do ministerstwa rzeczywiście dla kraju przyniesie skutki pomyślne. Pod tym względem pozwólcie mi panowie moje zapatrywanie przedstawić. — (Następuje przerwa z powodu twierdzenia komisarza rządowego, że nie wolno mówić o tym przedmiocie). Skoro nie wolno, powiem tylko jeszcze parę słów:

Nie ma pewnie nikogo między nami i w kraju ktoby wątpił o tém, że dr. Ziemiałkowski jest najlepszemi dla kraju chęciami ożywiony, że radby krajowi dobrze służyć. Towarzyszą mu w tém moje najszczersze życzenia: Oby coś dobrego dla kraju uczynił na trudném tém stanowisku, które przyjąć się odważył; życzę mu serdecznie i nikt więcéj odemnie się nie ucieszy, jeżeli się okaże, iż coś dobrego dla kraju uczynił (huczne oklaski).

Skończyłem sprawozdanie co się tyczy czynności naszéj delegacji do rady państwa; wypada mi wypowiedzieć moje zapatrywanie o dzisiejszém politycznem położeniu wobec wyborów bezpośrednich.

Komisarz rządowy prosi przewodniczącego, aby mówcy o wyborach bezpośrednich mówić nie pozwolił, gdyż to nie leży w programie zgromadzenia podanym do policji.

Następuje wielki hałas. Głosy „mówić, mówić, nie przeszkadzać." Po uciszeniu się p. Smolka: Panowie! Władzy należy się posłuszeństwo. Skoro mi już daléj rzeczy prowadzić nie wolno, powiem tylko tyle: Otóż takie jest postępowanie dzisiejszego liberalnego ministerstwa i charakter dzisiejszéj sytuacji politycznéj. (Brawa i hałas czas dłuższy, poczém zgromadzenie się rozeszło).

Przemyśl 7 maja.

(G.) Wobec zbliżających się bezpośrednich wyborów i powszechnie objawiającéj się dążności centralistycznéj naszych współbraci wyznania mojżeszowego, z przyjemnością zaznaczyć wypada, że izraelici naszego miasta, postanowiwszy prowadzić agitacje wyborcze w duchu narodowym, ukonstytuowali się w stowarzyszenie i wybrali na zgromadzeniu dnia 4 b. m. odbytém, dr. Jakóba Baumfelda przewodniczącym. Trafny ten wybór męża postępowego i znanego patrjoty rokuje towarzystwu powodzenie a działaniom jego błogie skutki, czego mu z całego serca życzyć wypada. Oby wszyscy izraelici naśladowali współwyznawców przemyskich!

Wiedeń. W sprawie przeprowadzenia ustawy o płacach urzędniczych, pojedyncze ministerja już wydały zlecenia władzom krajowym. Co do urzędników politycznych, (wraz z służbą policyjną, sanitarną, rachunkową i budowniczą), utworzono z ramienia i pod przewodnictwem namiestników komisje krajowe, które w tabelach mają zdać sprawę o umieszczeniu urzędników do nowych stopni rangi i płacy na podstawie ich dokumentów służbowych i zrobić propozycje.

Wykazy dotyczące urzędników, których cesarz lub minister mianuje, mają być do d. 15 b. m. ministrowi przesłane; wnioski co do reszty kategoryj zatwierdza poprostu namiestnik (albo szef kraju). Jak powiada gradecka *Tagespost*, nakazano co do tych propozycyj baczyć na dobro skarbu państwowego, ale też zarazem jak najłaskawiej postępować z prawami urzędników wobec nowej ustawy. Wszystkie nowe dekreta mają do 15 czerwca być sporządzone, aby wypłatę nową akuratnie d. 1 lipca rozpocząć można. Więc zapewne nowy zupełnie system stopni wyda rząd dopiero później.

W ministerstwie handlu zajdą ważne zmiany, w którem nie ma ani jednego Polaka, ani jednego fachowego, z potrzebami kraju obeznanego i dbałego urzędnika, przy jeneralnéj inspekcji kolei zaś jest tylko jeden, więc kto ma wpływy i stosunki, i czyją to zresztą jest powinnością z urzędu — czy to monarchicznego czy autonomicznego, niech uderzy wszędzie, aby przy tych zmianach i o naszym kraju pomyślano.

Fremdenblatt donosi, że wskutek częstych wypadków na austrjackich kolejach żelaznych, narażających życie ludzkie, towary transportowane i przybory kolejowe na niebezpieczeństwa i uszkodzenia minister handlu postanowił zwołać na konferencję urzędników departamentu kolejowego i reprezentantow administracji kolei żelaznych. Konferencja ta odbywać sie będzie pod przewodnictwem ministra handlu i ma obradować nad środkami zapobieżenia takim wypadkom.

— *Neue freie Presse* donosi: W dobrze poinformowanych sferach finansowych zapewniają, że prace przygotowawcze ministerstwa skarbu w sprawie reformy podatków tak dalece już postąpiły, iż gotowy projekt przedłożony być może radzie państwa bezpośrednio wybranéj. Pojedyncze projekta zostały częściowo zmienione z uwzględnieniem doświadczeń zrobionych w ostatnich czasach, a mianowicie z uwzględnieniem niemieckiego usta-

wodawstwa podatkowego. Przedewszystkiem ma być dokonaną zupełna reforma dotychczasowego systemu podatku zarobkowego i dochodowego. Podatek zarobkowy ma być zreformowany na wzór pruskiego podatku klasowego z różnemi skalami podatkowemi. Podatek dochodowy zaś ma być zastosowany do angielskiego systemu, który zmienia wysokość tego podatku corocznie w miarę potrzeb gospodarstwa państwowego.

Niemcy.

Podczas ostatecznych obrad nad projektami kościelno-politycznemi w izbie panów przywódcy opozycji wykazali poniekąd usposobienie pojednawcze, widząc bezskuteczność stawianych dotychczas poprawek. Hr. Krassow wyraził życzenie, aby prawa te wyszły na dobre państwu i kościołowi, i zrzekł się prawa stawiania poprawek na ostatecznych obradach. Hr. Brühl oświadczył, iż przeciwnicy rzeczonych projektów żywią głębokie przekonanie, że prezes ministerstwa użyje wszelkich środków do zniesienia praw kościelno-politycznych, jeżeli takowe okażą się szkodliwemi. Hrabia Mielżyński przemawiał przeciwko projektom ze stanowiska polskiego. Hrabia Flemming zaś przepowiadał z tych praw dla Prus takie same korzyści, jakie one wydały dla Badenu. Izba panów bez imiennego głosowania przyjęła ostatecznie wszystkie cztery prawa kościelno-polityczne, i zapewne po tak mozolnéj pracy zechce czas niejakiś wypocząć, albowiem najbliższe posiedzenie nie zostało oznaczoném. Izbie panów przedłożono prawo względem używania języka niemieckiego w stosunkach urzędowych.

Parlament niemiecki na ostatnich swych posiedzeniach zajmował się przeważnie prawem o funduszu inwalidów. Szczegóły téj dyskusji nie przedstawiają nic zajmującego; nie ulega bowiem najmniejszéj wątpliwości, że prawo to z niewielkiemi zmianami zaproponowanemi przez komisję będzie przyjętém.

Nierównie więcéj budzą interesu dyskusje nad wnioskiem deputowanego Wigger i kilku jego kolegów o stowarzyszeniach i prawie zgromadzeń. Deputowany Ewald wystąpił przy téj sposobności ze skargami na złą administrację w Niemczech, co wywołało żywą wesołość w parlamencie, jak zapewniają organa narodowo-liberalne. Wniosek ten został przekazany komisji z 14 członków.

Poczém przystąpiono do obrad nad petycjami w sprawie ograniczenia pracy wyrobników w niedziele i wzięcia klasy wyrobniczéj pod opiekę prawa, zwłaszcza kobiet i małoletnich. Wszystkie prawie petycje żądały wysadzenia osobnéj enquêty do zbadania położenia klasy wyrobniczéj. Z tych petycyj przyjęto tylko jedną, w myśl któréj parlament powierza kanclerzowi zbadanie całéj téj sprawy i przedstawienie dokładnego sprawozdania. Prezes urzędu kanclerskiego oświadczył parlamentowi, że jego postanowienie najzupełniéj odpowiada zamiarom rządu, albowiem rząd pruski oddawna zajmuje się tą kwestją i wkrótce zapewne będą przedłożone rozmaite w tym względzie projekta, mające na celu wzięcie pod opiekę pracy małoletnich. Co się tyczy pracy kobiecéj, to rząd także zgadza się na utworzenie enquêty.

Komisja petycyjna parlamentu obradowała nad petycją mieszkańców Metz w sprawie opodatkowania. Ponieważ jednak petycja była napisaną po francuzku, więc przy téj sposobności podniesiono kwestję, czy w ogóle należy brać pod obrady petycje pisane po francuzku? Tym razem, nie robiąc z tego precedensu na przyszłość, przystąpiono do obrad. Po bliższém porozumieniu z komisarzem rządowym komisja oświadczyła, że na mocy prawa obowiązującego w oderwanych od Francji prowincjach sprawa ta należy do naczelnego prezesa Alzacji i Lotaryngji.

Wniosek konserwatystów dotyczący postanowienia kar na wyrobników i chlebodawców łamiących samowolnie kontrakty — o którym już w swoim czasie pisaliśmy — był przedmiotem dyskusji deputowanych wszystkich frakcyj parlamentu i przyjęty przez nich w głównych zasadach.

Dzienniki niemieckie bardzo skwapliwie przedrukowują artykuły niektórych życzliwych Prusom dzienników rossyjskich z powodu wizyty Wilhelma w Petersburgu, upatrując w nich objaw sympatji całego narodu.

Wystawa wiedeńska.

Wiedeń 7 maja.

Dziś znowu wyszedłem na plac wystawy, by zobaczyć jakie zrobiła postępy; są one rzeczywiście znaczne. Wprawdzie obraz kompletnéj wystawy w dalekiéj tylko — bardzo dalekiéj przedstawia nam się perspektywie, ale zawsze wyznać należy, że ostateczne uporządkowanie jéj postępuje raźno. I tak, aby wziąć przykład najbliżéj nas obchodzący, oddział polsko-rossyjski, do niedawna jeszcze pusty, dziś przedstawia obraz przepyszny, nieodpowiadający wcale wyobrażeniu, jakie tu mają o tych „wschodnio-północnych" ziemiach. Nietylko płody surowe, jak: kruszce, węgiel (przedewszystkiém okazy z kopalń p. Żeszkowskiego), skóry itp., ale nawet najsztuczniejsze wyroby przemysłu ściągają tam tłumy zdziwionych widzów. Przepyszne futra, wyroby z srebra i złota, stolarskie, szewskie, rękawicznicze, rusznikarskie itd. są świetnie zastąpione. Szczególnie zasługują na uwagę fortepiany p. Hofera z Warszawy (mianowicie jeden z hebanu) i niezrównane wyroby z malachitu i lazuru (stoliki zadziwiającéj wielkości, bo mające do trzech stóp w średnicy). Podobnie postąpiły i inne oddziały, o ile w mojéj wędrówce przez pałac przemysłowy zauważyć mogłem.

Dłużéj się zatrzymałem w oddziale włoskim a ciągnęła mnie tam wystawa rzeźb artystów florentyńskich, bolońskich i i., które z niewiadomych mi powodów umieszczono w pałacu przemysłowym, zamiast w oddziale sztuki. Ten ostatni dotychczas niegotowy. U wchodu znajduje się groźny napis: „Verbotener Eingang", zaostrzony dwoma strażnikami; ale porozwieszane już częściowo obrazy ściągają widzów do okien zabudowania.

„Cercle oriental" również jeszcze wygląda dość chaotycznie; budynki wicekróla egipskiego postępują w sposób każący się domyślać, że celem tych budowli jest: okazać ciekawym jak się podobne rzeczy robią, nie zaś jak wyglądają gotowe. Wiele obiecującą jest także wystawa nautyczna austrjackiego „Lloyda".

Wystawa machin gotowa, ale nie może być jeszcze ocenioną, bo brak jéj ożywiającéj pary, dla któréj jeszcze niewykończono przyrządów. Wystawa rolnicza nawpół tylko gotowa. Wiele widzów ściąga wystawa kwiatów, która 10 bm. zamkniętą zostanie. Udział w niéj wzięli przeważnie wystawcy austrjaccy. Prezesem komisji do rozdania nagród za przedmioty nadesłane na tę wystawę, jest hr. Alfred Potocki. Ważna część wystawy wcale jeszcze nie ruszyła się z miejsca; są to wystawy, mające na celu przedstawienie obrazu rozwoju cywilizacji, szczególnie zaś wystawa przedmiotów, odnoszących się do wychowania, historji, przemysłu i t. p. Przyczyną tego jest ta okoliczność, że dyrekcja dotychczas nie urządziła jeszcze pawilonów na to potrzebnych.

Podczas gdy wystawa w ściślejszém znaczeniu w sposób wyżéj skreślony nam się przedstawia, inna część tego mikrokozmu: restauracje, kawiarnie itp. wzory z życia różnych krajów i narodowości, już są czynne „à pleine rapeure" tj. obdzierają w sposób prawdziwie nielitościwy robiących studja nad historją cywilizacji. Nie chcę pomnażać zbioru cenników odstraszających, ogłoszonych już w przeróżnych pismach, chociaż mógłbym dostarczyć dość materjału, ale ogólnikowo tylko nadmienię, że wyzyskiwania te, szczególnie ze strony zakładów wiedeńskich, robią jak najgorsze wrażenie. Łatwiéj bowiem oswoić się z piramidalnemi cenami w jakim „restaurant russe", cukierni „szwajcarskiéj", piwiarni „styryjskiéj", kawiarni „tureckiéj" lub „wigwam" indyjskim, gdyż tam za swój grosz ma się przynajmniéj przyjemność widzenia mniéj lub więcéj trafnych imitacyj zwyczaju narodowego, kelnerek „szwajcarskich", „styryjskich" i innych, chociaż poniekąd zdradzających pochodzenie swoje z „Lerchenfeldu" lub też „murzynów" czernionych i „turków" z „Leopoldstadt" — ale w zwykłéj piwiarni wiedeńskiéj dać się obedrzeć, to już nawet dla strawnego żołądka cokolwiek za wiele.

Napływ obcych dotychczas dość słaby. Wczoraj z powodu pięknéj pogody wystawa bardzo licznie była zwiedzaną.

Wiele szkodzi wystawie okropny postrach giełdowy, gdyż, jak wiadomo, od niedawna w Wiedniu wszystko stoi na giełdzie. *J.*

Kronika potoczna i rozmaitości.

Kraków, 9 maja.

Obiad na cześć namiestnika. Wczoraj prezydent miasta Dietl dawał obiad na cześć namiestnika hr. Gołuchowskiego, na który zaproszonych było wielu członków akademji, posłów, radców miejskich i naczelników władz. Dr. Dietl wzniósł najpierw zdrowie N. Pana, który wrócił nam język polski. Przemówienie jego zakończono okrzykiem „Niech żyje".

Dr. Dunajewski wniósł zdrowie Namiestnika. Nie mamy miejsca aby podać choć w streszczeniu świetne przemówienie; które poruszyło i rozrzewniło wszystkich. Mowca przyznał, iż Kraków dla tego jest siedzibą tylu instytucji, iż posiada siłę organiczną, siłę skupienia i łączenia. Jeżeli kiedy to dziś, powiedział mówca, czas okazania téj siły, czas wielki skupiać się wśród tylu niepowodzeń i niebezpieczeństw, skupiać w poczuciu obowiązku około prawdziwéj wyższości jak żołnierz koło swego wodza. Takim wodzem dla nas jest dzisiejszy namiestnik. Zasługi jego zbyt wielkie by można opowiedzieć i kiedy wielu jego kolegów na polu publicznem po kilkoletniéj pracy ustąpiło w zacisze domowe, on jeden stoi niezłamany w służbie narodu z początku niezrozumiany; lecz naród przeczuł w nim dawno męża wielkiego. Mowca świetnemi kolorami opowiadał wielkie obywatelskie zasługi we wszystkich kierunkach zadań narodowych i zakończył w ten sposób:

Skupiać się więc około takiego męża, wspierać go o ile można, jest obowiązkiem dla nas, obowiązkiem tem łatwiejszym, że dogadza wszystkim naszym uczuciom. Ależ powie kto, czemże my mamy wspierać, my, którzy przecież tak często mówimy, żeśmy ubodzy, podupadli i słabi. Czasby już przestać tych skarg. Jeżeli już w życiu prywatnem, to z pewnością w życiu publicznem to ciągłe odzywanie się do litości jest wstrętne, bo poniżał jest zresztą zbyteczne, bo nic nie pomoże. Trzeba nieco wierzyć i nieco też ufać we własne zasoby.

Nie jesteśmy znowu tak ubodzy, żyjemy i karmiemy się tutaj wspomnieniami świetnéj przeszłości naszego miasta; nie jesteśmy tak słabi, boć przecie w każdéj instytucji naszéj mamy dosyć mężów prawych i zdolnych, służących poczciwie sprawie publicznéj, a jeżeli czem są Krakowianie bogaci, toć niewątpliwie wszyscy obfitują w niewyczerpaną miłość dla dobra publicznego i mężów około niego zasłużonych. Z tą więc naszą serdecznością i z tą gorącą miłością wznieśmy toast na cześć pierwszego tego kraju obywatela namiestnika Gołuchowskiego.

Następnie prezes akademji dr. Majer wzniósł toast na cześć ministra Ziemiałkowskiego jako tłómacza potrzeb kraju wobec korony.

Hr. namiestnik podziękowawszy za serdeczne przyjęcie, podniósłszy zasługi dr. Dietla dla miasta i kraju, wzniósł toast za pomyślność miasta Krakowa.

Po gorącém przemówieniu dr. Ziemiałkowskiego, przemawiał jeszcze radzca Rydzowski, który zakończył staropolskiém „Kochajmy się."

Namiestnik hr. Gołuchowski i minister hr. Ziemiałkowski byli wczoraj wieczór w teatrze na przedstawieniu molierowskiego „Świętoszka."

Arcyksiążę odjechał we czwartek rano o godz. $7^1/_2$ do Wiednia.

Minister dr. Ziemiałkowski odjechał dziś rano do Wiednia.

W uzupełnieniu opisu o przyjmowaniu w Krakowie arcyks. Karola-Ludwika, protektora akademji umiejętności, dodajemy dzisiaj, że środowy pochód z pochodniami urządzony był kosztem i staraniem młodzieży technicznéj.

Wczoraj ofiarowali artyści sceny krakowskiéj dyrektorowi swemu p. Stanisławowi Koźmianowi, jako w dzień imienin, w upominku kosztowny pierścień, który mu po stosownéj przemowie wręczył reżyser teatru p. Rychter.

† Jan Radwański, dr. medycyny, członek b. tow. naukowego krakowskiego, zmarł dnia 8 b. m., przeżywszy lat 56.

Od komitetu, zajmującego się wydaniem albumu na uczczenie 25-lecia pracy i zasług redaktora *Gwiazdki Cieszyńskiéj* Pawła Stalmacha otrzymujemy następujące pismo:

Komitet wydawnictwa książki zbiorowéj *Wisła* ma zaszczyt zawiadomić szanownych prenumeratorów, iż druk tego dzieła w pierwszéj połowie czerwca r. b. ukończonym zostanie, poczém książka rozesłaną będzie. Komitet pospiesza udzielić szczęśliwéj dla wydawnictwa wiadomości, że portret jubilata Pawła Stalmacha ofiarował się odrysować Jan Matejko. Dziękując uprzejmie szanownéj publiczności, za wzięcie żywego udziału w prenumeracie, a szanownym kolektorom za gorliwe starania w jéj zebraniu, uprasza uprzejmie tych panów kolektorów, którzy jeszcze prenumeraty nie uiścili, aby do dnia 10 czerwca raczyli ją nadesłać, jak również i o wykaz prenumeratorów, dla ułożenia ich listy do dzieła dołączyć się mającéj.

Kraków, dnia 9 maja 1873 r.

Wład. hr. Koziebrodzki, przewodniczący
J. Żółtowski, skarbnik.
H. Filasiewicz, sekretarz.

Przedwczoraj na dworcu kolei w Krakowie, pan komisarz policji Mayer przytrzymał przeszło 200 słowików, które wysłane zostały z wschodniéj Galicji przez Lwów na rachunek kilku ptaszników w Pradze czeskiéj.

Komisja solna rossyjska w Krakowie z d. 1 lipca r. b. rozwiązaną zostanie, a urzędnicy, prawie wszyscy Polacy, do urzędów skarbowych w Polsce przydzieleni będą.

Do Warszawy miało zostać zawezwane niemieckie towarzystwo pani Łukaczy w Krakowie.

Gwina Bukaczowce w pow. brzeżańskim, podwyższyła płacę nauczyciela swéj szkoły na 230 złr., a prócz tego obowiązała się wypłacać 12 złr. na wydatki szkolne, dostawiać 5 sągów drzewa opałowego i dodać ogród dla szkoły.

Poświęcenie sztandaru. — W Stanisławowie odbędzie się w niedzielę d. 11 b. m. uroczyste poświęcenie sztandaru straży pożarnéj stanisławowskiéj. Wszystkie stowarzyszenia pożarnych straży ochotniczych w Galicji zaproszone zostały do wzięcia udziału w téj uroczystości przez wysłanie swych delegatów.

Dr. August Balasits mianowany został przez ministerstwo oświecenia prywatnym docentem procedury cywilnéj w lwowskim uniwersytecie.

† Jan Schuman, radny miasta Lwowa, członek tamtejszej izby handlowéj, jeden z najczynniejszych przemysłowców lwowskich, powszechnie szanowany i troskliwy o dobro miasta obywatel, zmarł nagle we wtorek d. 6 b. m. tknięty udarem (apopleksją). Popołudniu tegoż dnia widziano go jeszcze w najlepszém zdrowiu chodzącego po mieście.

Dnia 6 maja o godzinie 5 wieczorem odbył się pogrzeb ś. p. Juljana i Kamilli Ławrowskich we Lwowie. Kondukt pogrzebowy prowadził aż do kościoła OO. Bernardynów najprzew. arcybiskup i metropolita gr. katol. lwowski Sembratowicz, towarzyszyli mu najprzew. biskup przemyski rit. gr. ks. Stupnicki i ks. infułat Mossing, którzy odprowadzili zwłoki na cmentarz Łyczakowski, w assystencji wielkiéj liczby duchownych obu obrządków, licznych przyjaciół i kolegów. Donoszą nam, że jedna z córek ś. p. Ławrowskich pozostaje w niebezpieczeństwie życia.

W ciągu kwietnia umarło we Lwowie na czarną ospę 128 osób.

Dyrekcja opery lwowskiej zapewniła sobie, jak *Dzien. Polski* donosi, występy p. Orskiéj, śpiewaczki z Drezna, o któréj niezwykłym głosie i wielkim uzdolnieniu dzienniki drezdeńskie i poznańskie z prawdziwem wyrażają się zapałem. Głos téj śpiewaczki sopranowy ma być nadzwyczaj dźwięczny i silny i dochodzi podobno do czterech oktaw objętości.

Towarzystwo historyczno-literackie w w Paryżu ogłasza następujące zadanie do konkursu: „Zdać sprawę z wydawnictw historycznych, bądź opracowanych bądź źródeł, przynoszących nowe fakta lub spostrzeżenia do historji polskiéj XVI, XVII i XVIII wieku, a ogłoszonych w ciągu ostatnich lat dwudziestu w Kijowie, Moskwie i Petersburgu. Ocenić stronę naukową tych wydawnictw." Żądana praca w języku polskim ma wynosić od 12—15 arkuszy druku. Autor najlepszéj rozprawy otrzyma nagrody 1800 franków.

Prace mają być nadsyłane pod adresem towarzystwa: Paryż Quai d'Orléans 6. lub do Józefa Szujskiego w Krakowie najdaléj do dnia 1 marca 1875 r.

Komisja pośrednicząca w Paryżu między krajem i wychodźtwem polskiém we Francji, podaje do publicznéj wiadomości, że skutkiem fałszywych wieści rozsiewanych w kraju, jakoby komisja nasza rozwiązała się, niektóre osoby tam zamieszkałe, zebrawszy pewne sumy na rzecz tejże komisji (jak tego dowodem są ofiary złożone na ręce pani Wilkoszewskiéj w Krakowie) wysłały do towarzystwa bratniéj pomocy. Zawiadamiamy łaskawych ofiarodawców, że komisja pośrednicząca uważa swój mandat za nieskończony dotąd, i że wszelkie przesyłki pieniężne na jéj cel zebrane uskutecznionemi być mogą pod adresem kasjera komisji księdza Stodolskiego, 8. rue du Bertrand Paris.

Wład. hr. Zamoyski, prezes.
Jurkiewicz, wiceprezes.
Henr. Andrzejewicz, podpułk., czł. kom. sekr.

Do statystyki samobójstw.— W miesiącu kwietniu odebrało sobie życie w Wiedniu 21

osób a mianowicie 12 mężczyzn i 9 kobiet. — Zastrzeliło się 5 osób, otruło 5, utopiło 3, powiesiło 3, poderznęło sobie gardło 4, a jedna osoba rzuciła się z znacznej wysokości. Najmłodszy samobójca liczył lat 14, najstarszy 80.

Praska prokuratorja rządowa skonfiskowała dzisiejszy numer dzienników czeskich: *Pokrok i Czech*, organ arcybiskupa praskiego kardynała Schwarcenberga.

Nazwiska polskie 31 wsi szlacheckich w księstwie Poznańskiém, w powiatach wyrzyskim, wągrowieckim, mogilnickim i szubińskim położonych zamienione zostały świeżo za najwyższém zezwoleniem na niemieckie.

Pruski minister handlu pozwolił już dawniej zatrudniać niewiasty w zarządzie kolei, a teraz idzie w jego ślady najwyższy zarząd elegrafów, który 250 „pomocniczek“ telegrafowych z pensją roczną 250 tal. chce zatrudnić.

Grono literatów i artystów warszawskich wyprawiło w tych dniach dla bawiących tam właśnie hr. Jana Aleksandra Fredry i Stanisława Koźmiana, dyrektora sceny krakowskiéj, wielkie śniadanie.

Ładny przykład dała gmina Dyminy w powiecie kieleckim, która, chcąc u siebie zaprowadzić wstrzemięźliwość, pozwięła podług *Gazety Kieleckiéj* następującą uchwałę:

„1. Każdy mieszkaniec gminy Dyminy, któryby bądź w karczmie, bądź w szynkach, w czasie targów w Kielcach i innych miastach, oraz w publiczném miejscu okazał się pijanym w dniu powszednim, a przez to dla ogółu był zgorszeniem, albo w pijaństwie kłótnie i awantury robił, ulegnie karze na pierwszy raz 50 k.

2. Gdyby w podobnym stanie znajdował się w dniu świątecznym, ulegnie podwójnéj karze to jest jednego rubla.

3. Kilkakrotnie to przestępstwo popełniający, na wyższą karę wedle uznania zarządu gminnego skazany będzie.

4. Do téj saméj odpowiedzialności będą pociągani rodzice przyorowadzający do karczmy dzieci i te do wódki wprawiający.

5. Jeżeli podani zostaną na karę za pijaństwo tacy, którzy nie będą w stanie pieniężnéj kary opłacić, takowa może im być na areszt zamieniona, stósownie do uznania zarządu gminnego.

6. Nadto zebranie gminne jednozgodnie przyjęło za słuszne, aby wszyscy, którzy przeciągają wesela i zabawy z czwartku na piątek po północy i o téj porze grają i śpiewają, co się sprzeciwia przepisom religijnym, ulegali téj saméj odpowiedzialności co i upijający się.

7. Kary, jakie na przestępców będą nałożone, niezwłocznie ściągane być mają i do kontroli w zarządzie gminnym osobno prowadzonéj będą zapisywane. Przy kwartalnych zebraniach zgromadzenie gminne zadecyduje, na jaki je użytek obrócić. Ogół zebrania gminnego zobowiązuje wójta gminy, aby niniejszą uchwałę w kopji przesłał księżom proboszczom parafji Kielce i Brzeziny dla ogłoszenia wszystkim parafjanom, aby się nikt niewiadomością nie tłumaczył. W końcu wkłada obowiązek na sołtysów każdéj wsi, jak również ławników i członków zarządu gminnego, aby o przestępstwach pijaństwa natychmiast dla wymierzenia kary do zarządu gminnego donosili, gdyż przekonani o tolerowanie przestępujących sami karani będą.“

Niemcy zakładają w Warszawie i w innych miastach król. Polskiego: *Zur Foerderung deutscher Kunst und Sprache* teatra niemieckie.

Fabryka obówia. — W nr. 88 *Dziennika Warszawskiego* ogłoszoną została ustawa towarzystwa akcyjnego warszawskiej fabryki obówia najwyżej zatwierdzona 30 marca 1873 roku. Założycielami tego stowarzyszenia są tutejsi kupcy 1ej gildji pp. Antoni Stępkowski, Edward Luksemburg i Żygmunt Stern. Kapitał zakładowy towarzystwa wynosić będzie 300,000 rs. a ma zebrać się przez wypuszczenie 3000 akcyj po cenie rs. 100 za każdą.

Kamień litograficzny. — W Brzezówce w król. Polskiém, o kilka mil od Katowic, urządzono nowe łomy kamienia litograficznego. Co do ich bogactwa, to badania p. Leopolda dyrektora górniczego podały taki rezultat, że pokład kamienia litograficznego rozciąga się na 300 stóp głębokości.

† W Wenecji umarł jenerał rossyjski margrabia Amilkar Paulucci, znany prezes komisji śledczéj w cytadeli warszawskiéj i prezydent m. Warszawy po strzałach z dnia 27 lutego 1861 r.

Prawowierna kolej żelazna. — W Carogrodzie tworzy się obecnie spółka złożona wyłącznie z Muzułmanów celem budowy kolei żelaznéj między Dżeddahem a Mekką. Akcjonarjuszami mogą być jedynie Muzułmanie. To samo towarzystwo zamyśla budować kolej żelazną między Mekką i Medyną, dwoma uświęconemi miejscowościami Islamu.

Nowe oryginalne stowarzyszenie. — W Brukselli aresztowano temi dniami członków bardzo oryginalnego stowarzyszenia pod firmą „Międzynarodowéj spółki złodziei (Association internationale des voleurs). Towarzystwo to złożone z osób różnéj narodowości było bardzo prawidłowo uorganizowane, miało swego prezydenta, wydział i administrację. Znaleziony u prezydenta statut, oznacza zakres i sposób działalności członków téj spółki.

Straszny wypadek jaki miał miejsce dnia 8 maja na kolei między stacją Steinbruck a Pesztem, pozostawił liczne rodziny w żałobie; 26 zabitych około 25 rannych. Między ofiarami największéj znajduje się robotników z Carnioli i z Istryi, którzy wracali do domu z nędznym oszczędzonym zarobkiem dla familji.

HOTEL SASKI. *Przyjechali:* Walery Modzelewski ob., Edward Kijewski wł. d. z Kongresówki; Albert v. Jabłonowski oficer pruski z Erancji, Teofil Swierczewski z żoną pełnom. margr. Wielopolskiego ze Lwowa, Kazim. Żeleński wł. d. z Cichawy, Mik. Neuhauss pełn. hr. Łubieńskiego z Każmierzycy, Xawery Ibiański dr. med. z Wilna, hr. Engestroem ze Sztokholmu, Wład. Motylowski z żoną kup. z Warszawy, Józef Bzowski wł. d. z Nieszkowa, Aleksander hr. Potocki z Chrząstkowa, Rozalja i Eleonora Grünberg wł. d. z Przasnyka, Wład. Haller wł. d. z Polanki, Michał Naimski ob. ze Spytkowic.

Wiadomości urzędowe.

— Minister sprawiedliwości mianował adjunkta powiatowego Mieczysława Reichana w Wojniłowie, notarjuszem dla Halicza.

Wyciąg z dziennika urzędowego *Gazety Lwowskiéj* z dnia 1 maja.

Edykta. Sąd obwod. w Tarnowie wzywa tego, który posiada kartkę wkładkową nr. 192 na 3000 zła. na imię Wład. Kozarskiego, wystawioną 5 kwietnia 1871 r. z stampilją domu komisowego banku gal. dla handlu i przemysłu w Tarnowie, ażeby oddał ją w tym sądzie. — Sąd pow. w Buczaczu zawiadamia spadkobierców Józefa Bieńkowskiego, że polecił wydać Godlowi Safrin kwotę 244 zła. 27 c.

Licytacje. W sądzie pow. w Tarnowie, dnia 30 maja, 27 czerwca i 1 sierpnia, realność l. 67 w Niecieszy. — W sądzie pow. w Delatynie, dnia 28 lipca, realność l. 260—574 tamże.—W sądzie pow. w Ropczycach, dnia 9 czerwca, 14 lipca i 11 sierpnia, realności l. 37, 103 i 182 w Średnim.—W sądzie pow. w Mielcu, dnia 6 i 27 maja, i 11 czerwca, realność l. 46 w Brześciu.

Konkurs. Dnia 23 marca b. r. umarł w Szczutkowie, pow. cieszanowskim, djecezji przemyskiéj, pleban obrz. gr. katol. ks. Aleks. Noskiewicz, przeżywszy lat 64, z tych w stanie duchownym 36. Do parafji tego probostwa należy w 8 miejscowościach 800 dusz. Obowiązki pasterskie pełni każdoczesny pleban. Prawo patronatu wykonuje biskup przemyski obrz. łac. Główne uposażenie stanowią: 37 morgów 430 sążni kw. ról w średniéj glebie, 9 morgów 354 sążni kw. łąk wydających siano słodkie i 7 morgów 1310 sążni kw. pastwisk, a przytem kilka pomniejszych źródeł. Czysty dochód roczny obliczony jest na 95 zła. a celem uzupełnienia kongruy na 315 zła., dopłaca fundusz religijny rocznie 220 zła., pokrywając wszystkie podatki plebańskie wraz z dodatkami.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Ajencja banku galicyjskiego dludla han i przemysłu w Oświęcimie:

Oświęcim, dnia 7 maja. Na dzisiejszy targ nadeszło wołów sztuk 526, płacono do 35 zła. za centnar mięsa loco Wiedeń. Pierwszy targ wiedeński podczas wystawy wypadł niepomyślnie; wołów było 4422 sztuk, płacono za galicyjskie do 34.50, za niemieckie do 35.50 za centnar mięsa. Z Węgier nadesłano 2370 szt., z Galicji 1820 sztuk, niemieckich 231 sztuk. W Berlinie na ostatnim targu od 5 b. m. było wołów 3210 sztuk i płacono za centnar cłowy wagi mięsa od 22 do 23 talarów.

Ostatnie wiadomości.

Najważniejszą wiadomością chwili obecnéj jest wielkie przesilenie giełdowe.

Giełda wiedeńska okropną, przerażającą w całém słowa znaczeniu ma postać. Od lat 15 nie pamiętają takiego przesilenia. Spadek papierów coraz gwałtowniejszy. Wszystkie papiery spadają, a pomimo zniżonéj ceny nie znajdują popytu. Różnica wartości wszystkich papierów między kursem przed miesiącem a kursem dzisiejszym wynosi około 200 miljonów złr. Niektóre papiery żadnego nie mają kursu. Wielu ludzi majętnych zubożało kompletnie, wiele egzystnecji zupełnie zniszczonych. Obawia się upadku kilku większych kantorów bankowych. Zgoła dzień dzisiejszy był prawdziwym dniem sądnym dla wielu giełdzistów.

Wczoraj sto przeszło większych spekulantów w Wiedniu zbankrutowało a na dziś obawiano się upadku co najmniéj trzystu innych. Co najgorsza, że nikt nie przewiduje nawet w przybliżeniu, na czém się skończy i do czego dojdzie ta kryza.

N. fr. Presse dzisiejsza pisze: Książę Czarnogórski przybędzie do Wiednia d. 24go maja dla odwiedzenia wystawy powszechnéj i układów względem zawarcia traktatu o przywrócenie drogi militarnéj i handlowéj z Dalmacji do Czarnogóry. Książę Czarnogórski zjedzie się tu z księciem Serbskim i obaj pierwszy raz się zobaczą.

Cesarz Wilhelm wczoraj wieczór opuścił Petersburg, wracając do Berlina, gdzie stanie w niedzielę rano.

Telegramy „Kraju“

Wiedeń (prywatny) 9 kwietnia godz. 10 wieczorem. Niesłychany postrach na giełdzie. Wszelkie interesa ustały. Zgiełk i zamieszanie okropne. Najpierwszych bankierów znieważano. Policja rozpędziła zgromadzonych w sali. Powszechna konsternacja. Obawiają się przesilenia handlowego. Wieczorem odbyła się konferencja reprezentantów banków i rządu w celu obmyślenia środków zaradczych.

Wiedeń 10 maja. Zgromadzenie przedstawicieli banków, obradujące nad usunięciem kryzy giełdowéj, uchwaliło: powstrzymanie wszelkich sprzedaży egzekucyjnych, przez ustanowienie stałego kursu kompensacyjnego; — jak najbardziéj oszczędzające postępowanie przy wszelkich wypowiedzeniach i żądaniach dopłat; — nakoniec fundusz 12 milionów dla ułatwienia prolongacyj, został natychmiast subskrybowany.

Kursa. — Wiedeń 9 maja godz. 4 m. 30. — Zamknięcie urzędowe dzisiejszego kursu. Akcje kredytowe 315, Napoleony 8.72, Renta w srebrze 72.80, w banknotach 72.80, Londyn 108.90 — 109.15, Paryż 42.70 — 42.80.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: Stanisław Gralichowski.

Kurs papierów i pieniędzy.

KRAKOW, 9 maja.	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
5% Obligacje indemn. galicyjskie..	77	—	79	—
kupon ubiegły ... —10				
4% Listy zastawne galicyjskie.....	71	—	72	50
kupon ubiegły 142				
5% Listy zastawne galicyjskie......	78	50	80	25
4% Listy zastawne polskie serja I..	93	50	95	50
kupon ubiegły 151				
4% Listy zastawne polskie serja II.	93	50	95	50
kupon ubiegły 151				
5% Listy zastawne polskie nowe ...	94	—	94	50
kupon ubiegły 188				
4% Listy likwidacyjne polskie.....	78	—	79	50
kupon ubiegły 175				
6% Listy zastawne banku hip. gal.	87	75	89	25
kupon ubiegły 113				
6% Listy zastawne banku włościań.	94	—	96	—
kupon ubiegły 213				
Galic. zakładu kredyt. ziemskiego:				
5½% Listy zast. 36-letnie srebrem.	—	—	—	—
6% Listy zast. 36-letnie banknot..	—	—	—	—
„ „ 18-letnie „	—	—	—	—
Akcje kolei warszawsko-wiedeńskiéj.	94	50	96	50
„ „ galic. Karola-Ludwika ..	219	50	222	50
„ „ lwowsko-czern.-jaskiéj ..	—	—	—	—
„ banku dla han. i przem. 80 zła.	—	—	—	—
Losy krakowskie na 20 zła.	—	—	25	—
„ 5% (Donau-regulirung).......	—	—	99	—
„ premjowe węgierskie	—	—	97	—
„ 3% tureckie 400 franków	—	—	74	—
„ miasta Stanisławowa	—	—	25	—
Srebro nowe austrjackie	107	—	109	—
„ w kuponach	106	75	108	50
„ (obrączkowy rubel)	167	—	172	—
Ruble papierowe rossyjskie	146	50	148	50
Talary pruskie	163	—	165	—
Dukat obrączkowy	5	13	5	23
20-frankówka	8	69	8	83
Rumuńskie obligacje 100 tal.	44	—	46	—
WIEDEN, 8 maja.				
Renta austrjacka 5%	69	90	70	—
„ „ w srebrze 5%	72	70	72	90
Losy:				
Z roku 1839 całe za 100 zła.	—	—	—	—
„ 1839 1/5 „ 100 „	—	—	—	—
4% rząd. z r. 1854 za 250 „	95	—	96	—
5% „ „ 1860 całe „ 500 zła. ..	100	25	100	75
5% „ „ 1860 1/5 „ 100 „ ..	117	—	118	—
Rządowe „ 1864 za 100 zła.	141	—	142	—

	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
Węgierskie poż. prem. na 100 zła....	97	25	99	50
Kredytowe 1860 r. ...... „ 40 zł. m. k..	181	—	182	—
Krakowskie .... „ 20 zła..	—	—	—	—
Ofen (Budy)......... „ 40 „	30	50	31	—
Rudolfa............. „ 10 „	14	50	15	—
Salzburga........... „ 20 „	25	—	25	50
Obligacje:				
Indemnizacyjne galicyjskie	77	50	78	50
Pożycz. kolei węg. sr. 5% szt. 120 zła.	99	55	100	—
Akcje bankowe:				
Anglo-austrjackie .... za 120 zła.	262	—	263	—
Boden-Credit austrjac. .. „ 80 „	290	—	293	—
„ „ węgier. .. „ 80 „	90	—	100	—
Franco austrjackie ...... „ 80 „	122	—	123	—
„ węgierskie ...... „ 80 „	88	—	88	50
Galic. banku hipotecz. .. „ 160 „	—	—	—	—
„ dla handlu i prz.. „ 80 „	—	—	—	—
„ Landebk. Lwów. .. „ 100 „	—	—	—	—
Handelsbank wiedeński „ 200 „	251	—	253	—
Interventionsbank...... „ 80 „	—	—	—	—
Länderbank Verein...... „ 140 „	147	—	148	—
Nationalbank	930	—	935	—
Unionbank .... za 200 zła..	227	50	229	—
Vereinsbank austrjackie „ 200 „	132	—	134	—
Verkehrsbank .... „ 80 „	200	—	202	—
Wechslerbank wiedeńs. „ 80 „	260	—	261	—
Wechslerstuben Gesel.. „ 80 „	175	—	177	—
Wiener Bank Verein... „ 80 „	335	—	337	—
Akcje kolei:				
Arcyksięcia Albrechta 200 zła.	—	—	—	—
Alföld Fiume .... 200 zła. sr. .	—	—	—	—
Dniestrzańska ...... 200 „ „ ..	638	—	641	—
Elisabeth .... 200 zł. m. k..	241	50	242	—
„ Linz Budw. 200 zła. sr. .	—	—	—	—
Eperies-Tarnow ..... 200 „ ..	—	—	—	—
Ferdinand Nordbahn 1000 zł. m. k..	2180		2200	
Gal. Karl Ludwig ... 210 zła. sr...	218	—	219	—
Kaschau Oderberg... 200 zł. m. k..	—	—	160	—
Lemb. Czern. Jassy.. 200 „	—	—	—	—
Rudolfbahn .... 200 „ sr....	—	—	—	—
Siebenbürger I. ..... 200 „ ..	—	—	—	—
Staatsbahn (500 fr.).. 200 „ ..	332	50	333	—
„ II emisji.. 800 „ ..	—	—	—	—
Südbahn (Lombard.). 200 zł. m. k..	191	25	191	50
Theissbahn .... 200 „	228	—	230	—
Tramway wied. ..... 200 „	—	—	—	—
Węg. gal. I. Łupk... 200 „ sr....	—	—	—	—
„ Nordostbahn ... 200 „ ..	—	—	138	—
„ Ostbahn (500 fr.) 200 „ ..	115	—	116	—

Akcje przemysłowe:	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
Baugesells. allg. oest. 80	258	—	259	—
„ Wied. .... 100 zł. m. k..	305	—	306	—
Bauverein „ 100 „ „ „ „	101	—	101	50
Kałusza .... 200 „ „ „	—	—	—	—
Masz. wied. .... 200 „ „ „	—	—	—	—
„ lwow. .... 100 „ „ „	—	—	—	—
Parcelacyjne galic.... 100 „ „ „	—	—	—	—
Wied. parcelacyjne... 100 „ „ „	137	50	138	50
Listy zastawne:				
Allg. oest. Bd. Kr. los... 5% zła. sr...	100	25	100	75
„ „ 33 lat los ... 5% w. a. ...	88	—	88	25
„ „ gm. 40 ..... „ „	85	—	86	—
Galic. Banku Hyp..... 6% w. a....	88	50	89	—
„ Banku Włośc. .. 8% „ „ ...	95	—	95	50
Nationalbank........ 5% m. k. ...	—	—	—	—
„ „ .... 5% w. a. ...	90	—	90	50
Węg. tow. kred. ...... 5½% „	—	—	86	—
Obligi pierwszeństwa:				
Arcyks. Albrechta .... 100 w. a. ...	89	60	90	—
Alföld Fiume .... 5% zła. sr...	89	50	89	80
Dniestrzańskie .... 5% „ „ ..	—	—	65	50
Ferd. Nordbahn ...... 5% m. k. ...	89	50	90	—
„ „ „ ...... 5% zła. ...	85	50	86	50
„ „ „ ...... 5% zła. sr...	104	50	105	50
Gal. Kar. Lud. .... 5% „ „ ..	101	50	102	—
„ II. em. .... 5% „	97	50	98	—
„ 1871 III. .... 5% „	96	60	96	80
Kasz. Oderb. .... 5% „	92	30	92	50
Lwów.-Czern.-Jassy:				
„ I 1865 .... 5% sr. w. a..	76	—	76	50
„ II 1867 ...... 5% „ „ „	86	20	86	50
„ III 1868 ...... 5% „ „ „	76	—	76	50
„ IV 1872 .... 5% „ „ „	—	—	—	—
Mähr. Sch. Central.... 5% „ „ „	88	50	89	—
Siebenbürgen I. ..... 5% sr. w. a..	87	75	88	25
Südbahn (Lombardy). 3% „ „ „	108	—	108	50
Theissbahn. .... 5% „	—	—	—	—
Węg.-galic. Łupkow. . 5% „ „ „	82	50	83	—
„ Nordostbh... 300 5% „ „ „	81	75	82	—
„ Ostbahn .... 300 5% „ „ „	—	—	77	—

WARSZAWA, 7 maja.	Rrs.	k.	Rsr.	k.
Listy zastawne serji 1. 4%	95	20	95	50
„ „ „ 2. 4%	94	10	94	40
kupon ubiegły	1	50	—	—
„ nowe 5%	93	95	94	25
kupon ubiegły	1	87½	—	—
„ likwidacyjne 4%	79	15	79	45
kupon ubiegły	1	73¾	—	—

Od Administracyi „Kraju".

Wyszedł już i jest do nabycia we wszystkich księgarniach

Tom II.:

Lewes'a „Fizyologii codziennego życia".

Cena tomu II. **1** fl. **50** ct. — Oba tomy **3** złr. w. a.

Kąpiele W SWOSZOWICACH

słynne ze swoich wód siarczanych

otwarte będą (4207 4-6).

w dniu 1 Czerwca r. b.

TARTAK PAROWY

w Tarnowie

posiada na składzie po cenach przystępnych

10,000 tarcic dębowych

1" i 1¼" całe grubych najniżéj 8 cali szerokich i 8 stóp długich. (4307 3-3).

Bliższą wiadomość udzieli Zarząd.

PAPIER RIGOLLOT

czyli

„Gorczyca w arkuszach."

NA SYNAPISMY

przyjęty przez wszystkie szpitale paryskie, ambulanse, szpitale wojskowe, marynarkę cesarską i marynarkę angielską.

Zachować wszystkie własności proszku gorczycy, otrzymać z łatwością i w krótkiéj chwili stanowczy skutek jak najmniejszą ilością lekarstwa. jest to zadanie, które p. Rigollot w najszczęśliwszy i najpraktyczniejszy rozwiązał sposób. **A. Bouchardat**, (Annuaire de thèrapeutique 1868, pag. 204).

Dla uniknienia fałszywego papieru, wymagać należy, aby opatrzony był podpisem właściciela.

Do każdego pudełka dołączoną jest instrukcya w języku polskim.

P. Rigollot

Dostać można u wynalazcy 26 rue Vieille du Temple w Paryżu — w KRAKOWIE w aptece p. **Wiktora Redyka** i we wszystkich znaczniejszych aptekach celniejszych miast Europy.

KANTOR WYMIANY

Wiedeńskiego Banku Komisowego

(Wechselstube d. Wiener Commissions-Bank)

Schottenring N. 18,

wypuszcza

ASSYGNATY ODBIORCZE

na niżéj wymienione grupy losów, a kombinacye te można liczyć do najkorzystniejszych już dla tego, ponieważ każdemu właścicielowi takiéj assygnaty, nastręcza się sposobność grania samemu na wszystkie wielkie i mniejsze wygrane, tudzież otrzymywania odsetków w ilości 30 frank. w złocie i 10 fl. w notach bankowych.

Grupa A. (w roku 16 ciągnień).

Miesięczne raty à fl. 10. Po złożeniu ostatniéj raty, otrzyma każdy uczestnik następujące cztery losy:

1 **5%owy los państwa z r. 1860 na fl. 100.** — Główna wygrana fl. 300.000 z premią wykupna wyciągniętéj seryi a. w. fl. 400.

1 **3%owy ces. turecki los państwowy na 400 franków.** — Główna wygrana 600.000, 300.000 franków w złocie.

1 **los księstwa Brunszwickiego na 20 talarów.** — Główna wygrana 80.000 talarów bez najmniejszego potrącenia.

1 **los Insbrucki (tyrolski).** — Główna wygrana fl. 30.000.

Grupa B. (w roku 13 ciągnień).

Miesięczne raty à fl. 6. — Po złożeniu ostatniéj raty, otrzyma każdy uczestnik następujące losy:

1 **3%owy ces. turecki los państwowy na 400 franków.** — Główna wygrana 600.000, 300.000 franków w złocie.

1 **los księstwa Brunszwickiego na 20 talarów.** — Główna wygrana 80.000 talarów bez najmniejszego potrącenia.

1 **los Sasko-Meiningenski.** Główna wygrana fl. 45.000, 15.000 niem. połud. waluta.

Potem **Assygnaty odbiorcze na piąte części 5%owych losów państwa z r. 1860.** — Miesięczne raty à fl. 6.

Potem **Assygnaty odbiorcze na całe losy państwa z r. 1864.** Miesięczne raty à fl. 10.

Potem **Assygnaty na połówki losów państwa z r. 1864.** — Miesięczne raty à fl. 4.

Potem **Assygnaty odbiorcze na połówki losów węgierskich.** Miesięczne raty à fl. 3.

Potem **Assygnaty odbiorcze na losy Brunszwickie 20 talarowe.** Miesiecz. raty à fl. 2.

Potem **Assygnaty odbiorcze na Insbruckie losy.** — Miesięczne raty à fl. 2.

Prócz tego przyjmuje Kantor Giełdowy i Wymiany **Wiedeńskiego Banku Komisowego** wszelkie jakiekolwiek nazwy noszące sprawy bankowe, giełdowe i wymiany.

Weksle à vista i akredytywy, rozpisuje się najtaniéj na wszystkie wielkie miasta w Europie i w Ameryce.

Polecenia miejscowe i z prowincyi wykonuje się bardzo szybko, dobrze, a od pieniędzy i waluty zakupionych przez Kantor Giełdowy, bierze się opłatę pod najprzystępniejszemi warunkami, uwzględniając zawsze targ pieniężny.

Biura otwarte są codzień od godziny 9 zrana do 6 godziny wieczór bez przerwy.

Zamiejscowe polecenia wykonuje się prędko, jako też za zaliczeniem. — Listy ciągnień rozsyła się franko darmo po każdem ciągnieniu. 4148(-30)

Obwieszczenie.

Z dnia 23 na 24 kwietnia r. b. Wydziałowi powiatowemu w Jaśle złodzieje rozbili kasę „Wertheima" i skradli 10525 złr. banknotami: a mianowicie 5000 złr. à 50, 2000 złr. à 10 złr., 3225 à 5 złr. i 300 à 1 złr., oraz obligacyę indemnizacyjną na 500 złr. Numer 2453. Kto wyśledzi sprawców kradzieży, **otrzyma nagrody 500 złr.**, kto zaś sprawców kradzieży i pieniądze przynajmniéj do wysokości 2000 złr., **otrzyma nagrodę 1000 złr.**

Prezes

Lisowiecki.

(4316 2-3).

M. DWORSKI

W KRAKOWIE 4209(-?)

Rynek Główny L. 14,

utrzymuje na składzie

świeżą krowiankę

styryjską i czernichowską.

Zabawki i gry towarzyskie.

Uwzględnia się przy tem każde dziecię, młodsze i starsze, bogate i ubogie, nie masz w Wiedniu drugiego handlu, w którym sprzedawano towary w bardziej urozmaiconym wyborze i po cenach tak dostępnych. Rozmaite interesujące gry pouczające dla młodzieży szkolnej, jako też ogromny wybór nowych zajmujących gier towarzyskich dla dzieci wszelkich lat itd. itd.

☞ Przepysznie wystrojone lalki 1 sztuka cent. 30, 50, 80 złr. 1, 2, 3, 4.

☞ Lalki nie ubrane 1 sztuka 10, 20, 30, 40, 50, 80 cent. 1, 2 złr.

☞ Mechaniczne lalki biegające i głos wydające, poruszające głową, rękami i nogami 1 szt. 70, 90 cent. złr. 1.20.

Gry w lotto i tombolę po cent. 20, 30, 50, 80.

Młot i dzwonek cnt. 10, 20, 30.

Domino cent. 20, 30, 50, 80.

Piękne szachy z figurami złr. 1.30, 1.50, 2.

Kręgle cent. 10, 20, 40, 60, 80.

Gry cierpliwości cent. 20, 30, 40, 60, 80 złr. 1.

Pudełka z budowlami ct. 20, 40, 60, 80 zł. 1, 1.50 3.

Gry kubus ct. 30, 60, 70, 90 złr. 1.20, 2.

Pudełka do roboty ct. 60, 80 złr. 1, 1.50, 2.

Fortepianiki po złr. 1.50, 2, 3, 4.

☞ Kotły, trąby, bębny, skrzypki, gitary, melodium, kobzy, harmonijki, dzwonki i inne instrumenta bardzo tanio.

☞ Zabawki dla niemowląt z drzewa i kauczuku cent. 15, 25, 30, 50.

☞ Rozmaite zwierzęta ze skóry cent. 5, 10, 20, do złr. 1.

☞ Zwierzęta zupełnie naturalnie odrobione ct. 50, złr. 1 do 2.

☞ Inne zabawki w 1060 sztuk do wyboru ct. 10 do złr. 4.

☞ Gry towarzyskie od ct. 30, 50 do złr. 2.

Najnowsze książki z obrazkami dla dziewcząt z tekstem i bez tegoż 1 sztuka ct. 10, 15, 25, 45 65, 80 złr. 1.

Bez żadnego nauczania, dzieci zabawiając się mogą nauczyć się czytać za pomocą nowych pudełek do czytania z obrazkami 1 sztuka 1 złr.

Zabawiając można dzieci nauczyć rozmaitych robót ręcznych za pomocą nowych szkółek roboczych, 1 sztuka ct. 80, złr. 1.20, 2, 3.

Globusy sztuka ct. 50, 80 złr. 1, 1.50, 2.

☞ Laterna magica, zwana latarnią czarnoksiężką, najprzyjemniejsza rozrywka dla młodych i starych 1 sztuka z 12 obrazkami, ct, 65, 80 — złr. 1.50, 2, 3, 4 do 5.

☞ 1 mały gazowy instrument szklany zwany cudownym ptakiem, za pomocą którego do złudzenia można naśladować śpiew każdego ptaka, ta wielce zajmująca zabawka kosztuje tylko 25 cent.

☞ Angielskie pudełka z narzędziami, napełnione wszystkiemi narzędziami w domu używanemi; 1 pudełko złr. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, takież same dla dzieci ct. 25, 35, 60, 80 złr. 1.

☞ Doskonałe froeblowskie gry dla samoistnego zajęcia w wielkim wyborze, dla chłopców i dziewcząt wszelkiego wieku 1 gra ct. 80, złr. 1.50, 2.50, 3, 3.50.

☞ Drukarnie kompletne z alfabetami i narzędziami dla dorosłych dzieci ct. 85, złr. 1.20, 1.80, 2.50, 3, 4 do 5.

☞ Piękna książeczka do znaczenia i wyszywania z 30 nowemi wzorami za 5 ct.

Inne pouczające gry w wielkim wyborze.

Rozmaite zabawki w pudełkach spakowane w 100 rozlicznych rodzajach do wyboru, dla dziewcząt i chłopców za sztukę 10, 20, 40, 60 ct. złr. 1, 2.

☞ **Zdumienie i rozrywkę** ☜

sprawiają nowe salonowe ognie sztuczne, nie wydające żadnego przykrego zapachu, w bardzo urozmaiconym wyborze, sztuka 3, 5, 8, 10, 15 ct.

☞ Piecyki, kuchenki, stajenki, sklepy, pokoje, salony, wszystko zaopatrzone w sprzęty lub bez nich.

Dziecinne teatra 35, 60 ct. 1.20 złr.

Skarbonki 10, 20, 30 cnt. (3561 4-12).

Gra metamorfoz ct. 20, 4 , 60, 80.

Ruletka ct. 35, 50, 80 złr. 1.

Myszki z przyrządem do biegania ct. 60.

Kolej żelazna z pociągiem złr. 1.50, 2, 2,80.

Dziecinne zegarki bijące ct. 35.

Inne gatunki ct. 10, 15, 20, 30, 40.

☞ Pistolety, karabiny i broń strzelająca 1 szt. ct. 20, 40, 80, złr. 1, 1.30, 1.50.

☞ Szable blaszane ct. 20, 30, 40, stalowe ct. 90 złr. 1.30.

☞ Wielki wybór zabawek magnetycznych pływających w wodzie w kierunku magnesu 1 pudełko ct. 15, 20, 30, 50, 80.

☞ Serwisy porcelanowe do kawy, herbaty i jedzenia, według wielkości ct. 60, 80, złr. 1, 1.50 2, 2.50.

☞ Bardzo interesujące i zabawne dla każdego wieku są nowo całkiem urządzone skrzynki czarodziejskie. Jest zwłaszcza jedna śliczna kasetka z rozmaitemi nader skomplikowanemi czarodziejskiemi przyrządami; a wszystko z dokładnem wyjaśnieniem, tak, że każdy ze wszelką łatwością wykonywać może najpiękniejsze czarodziejskie sztuki a la profesor Bosco. 1 kasetka, stosownie do ilości aparatów złr. 1.40, 1.80 2.30, 2.80, 3.50.

☞ Ziemia i jéj mieszkańcy, zabawka bardzo zalecająca się dla dzieci już dobrze pojmujących; jestto pudełko zawierające dokładnie według prawideł odrobiony globus tudzież wszystkich mieszkańców świata w ich narodowych ubiorach, kolorowanych; pod każdym nazwisko w 3 językach, kosztuje tylko ct. 35.

☞ Zwierzęta skórą pokryte, bardzo trwałe, 1 sztuka ct. 30, 50, 80, złr. 1, 1.50, 2.

☞ Rozmaito zwierzęta z naturalnym głosem ct. 50, 80, złr. 1, 1.30, 1.50, 2, 2.50.

☞ Z blachy bardzo trwało wyrobione i pięknie pomalowane powozy, kabryolety, kocze, nakry, komfortable i inne pojazdy, wszystkie z końmi ct. 30, 50, złr. 1, 1.50.

☞ Wiedeńska kolej żelazna konna, koleje żelazne i statki po ct. 50, 80, złr. 1, 1.50.

☞ Fotograf, wesoła gra, przy któréj rzeczywiste portrety wykonywać można 1 sztuka z wyjaśnieniem ct. 20, 40.

☞ Przybory do pisania i rysunku. — Każde dziecko bez wszelkich wiadomości przedwstępnych może prędko nauczyć się pisać i rysować. Jeden przybor oddzielnie dla każdego przedmiotu ct. 40, 60, 80.

Gra rycerska ct. 50, 80.

Gra wyścigowa ct. 90, złr. 1.30.

Gra zapytań i odpowiedzi bardzo komicz. ct. 10.

Najnowsze pistolety wiatrówki ct. 20, 30, 70.

Karabiny odtylcowe ct. 40, 80, złr. 1.20.

Szable blaszane ct. 20, stalowe ct. 80, złr. 1.

☞ Mały wojownik. Kompletne bardzo piękne uzbrojenie składające się z 1 szabli, z pochwy, 1 karabinu z bagnetem, 1 ładownicy, 1 czaka, wszystko razem złr. 1.20, w najlepszym gatunku złr. 2.50, 3.50.

☞ Najnowsze wesołe zabawki. 1 połapka na dziewczyny 5 ct. Kogo świerzbi ten niech się podrapie, 1 sztuka, drapaczki po grzbiecie ze źwierciadłem ct. 20.

☞ Nowa zabawka Csinelle, z mechaniką, bardzo upodobana przez małe dzieci 1 szt. średniéj wielkości ct. 25, 45; większy gatunek ct. 65.

☞ Zabawne cygarniczki przedstawiające szewca przy roboczym stole, który gdy się z cygarniczki pali, porusza rękami i nogami 1 szt. 60 ct.

Mały czarnoksiężnik.

Zapomocą poniższych przyrządów czarnoksięskich można pojedyncze osoby, lub nawet całe towarzystwa zabawić w sposób nadzwyczaj zajmujący. Przyrządy te są w tak zdumiewajay sposób skombinowane, że tylko posiadacz ich jest w stanie ogtądać rozmaite sztuki za pomocą ich wykonywane; osoba niewtajemniczona może całe godziny nad niemi łamać sobie głowę nie doszedłszy do żadnych rezultatów. — Do wszystkich aparatów dołacza się wyjaśnienie.

Wysadzić place przez każdy kapelusz, 1 szt. ct. 35.

Zniknięcie monety, ct. 25

Czarodziejski młot. Za każem udrzeniem znika jeden przedmiot 70 ct.

Kieszonkowe krzesiwo: kto je otworzy otrzyma dukata, 45 ct.

2 Kubki; w jeden wkładam cośkolwiek, gdzie to stę znajduje? 80. ct.

Kłopotliwy nosigrosz, zawsze pełen pieniędzy i zawsze próżny 20 ct.

Jajko Kolumba, kto je postawi? 85 ct.

Gra karciana. Gdzie karta ma się ukazać? 65 ct.

Tańcujące karty 40 ct.

Jedna karta, a jednak nikt jéj nie zna 40 ct.

Czarodziejska butelka nie wyczerpane źródło, z którego sześć gatunków napoju nalać można, 1 sztuka 3 złr. 50 ct.

Moździerz czarowniczy, w którym wszystko tłuc i niszczyć można np. zegarki, szkło iid. złr 2.50

Czarodziejskie kości, padające na komendę 50 ct.

Takież same podwójne złr. 1.30

Pudełko eskamotera, w którém wszystko znika i na zawołanie wszystko powraca do życia 4 złr

Magazyn wstążek w ustach 25 ct.

Przyrząd rozmnażający złr. 1.20.

Nauczę karty tańczyć. 50 ct.

Urna z kośćmi, czyli tajemnica odgadywania, 70 ct.

Czarodziejskie kule. Sześć wielkich kul można zmienić w jedną, 3 złr.

Przyrząd do pisania; ale gdzie atrament? 50 ct.

Samobójstwo sztyletem, 20 ct.

Jaki to kolor? Czerwony i zielony, gdy się połączą, żaden z nich, 80 ct.

Niezniszczony sznur; rozcina się go przed publicznoście, a jednak jest cały, 65 ct.

Czarodziejski lejek, lub sposób zrobienia niemożebnego możebnem, 60 ct.

Skarbonka, ale gdzie pieniądze? 25 ct.

☞ Jest jeszcze wiele innych przyżądów, lecz te z braku miejsca nie mogą być tu wymienione.

Mnóstwo innych zabawek i gier towarzyskich, których wszystkich nazwać nie podobno po wyżej przytoczonych cenach, wyłącznie i jedynie otrzymać można w składzie niżéj podpisanym. Cenniki bardzo zajmujące wydają się bezpłatnie.

Wspaniały Bazar A. Friedmana, Wiedeń, Praterstrasse, 26.

M. DWORSKI

w Krakowie, Rynek główny pod Nr. 14

poleca swój dobrze zaopatrzony

Skład papieru zwyczajnego i listowego,

KSIĄG HANDLOWYCH, KOPIAŁOW i KSIĄŻECZEK NOTATKOWYCH

z pierwszéj fabryki E. Rollingera w Wiedniu oraz

wszelkich potrzeb piśmiennych i kontoarowych

z najpierwszych fabryk austrjackich i zagranicznych.

SKŁAD KAS OGNIOTRWAŁYCH, KASETEK

i maszyn do kopiowania z fabryki F. Wertheima i Spółki w Wiedniu.

Skład cybuchów, fajek tureckich i piankowych, cygarniczek,

oraz wszelkich potrzeb dla palących.

Skład herbaty, araku, rumu, essencji, likierów, wódek gdańskich i rosolisów.

Skład wody kolońskiéj, perfumeryj, mydeł, grzebieni, szczotek, szczoteczek do zębów

I WSZELKICH POTRZEB TOALETOWYCH.

(4244 5-?)

Skład różnych wyrobów galanteryjnych

jako to:

albumów, pugilaresów, portmonetek, torbeczek i neceserów podróżnych, kart do gry i tp.

Wyłączny skład ulepszonéj masy woskowéj do zapuszczania podłóg i posadzek

ze słynnéj fabryki **J. Vetulaniego w Warszawie.**

☛ Odsprzedającym ustępuje się na masie woskowej **stósowny rabat.** ☚

Zajmuje się wyrabianiem wiz paszportowych i legalizacji dokumentów u wszystkich konsulatów zagranicznych.

Wszelkie zamówienia zamiejscowe uskuteczniają się niezwłocznie za pobraniem należytości.

Największa łatwość wygrania.

Na 260 ciągnień, między któremi

13	główn.	wygran.	á	fl.	300.000
2	„	„	„	„	280.000
2	„	„	„	„	250.000
7	„	„	„	„	220.000
8	„	„	„	„	200.000
5	„	„	„	„	150.000
2	„	„	„	„	110.000

i jeszcze wielka liczba á fl. 100.000, 60.000, 50.000, 40.000, 30.000 itd., gra się kwitami udziałowemi naszéj

Spółki gry grupy A.,

między 18 uczestnikami w 25 ćwierćrocznych ratach á fl. 7. Ta ulubiona grupa zawiera **wszystkie w Austryi istniejące państwowe i prywatne losy pożyczkowe,** których wartość według kursu będzie **gotówką** rozdzieloną między uczestników po zupełnéj spłacie.

Zaraz przy złożeniu pierwszéj ćwierćrocznej raty 7 zł. a. w. gra się już na najbliższe ciągnienia, węgierskich losów premiowych 15 maja, **losów z r. 1864** 1 **Czerwca** i t. d.

Na najbliższe ciągnienia.

Zalecamy nasze spółki gry

Na 20 węgierskich premiowych losów na 100 fl. w ćwierćrocznych ratach á fl. 7 i w miesięcznych ratach á fl. 6. **Ciągnienie** 15 maja. **Główna wygrana** fl. 150,000.

na 20 losów z roku 1864 na fl. 100 w ćwierćrocznych ratach á fl. 9 i w miesięcznych ratach á fl. 8.

na 20 fl. losów z r. 1864 na fl. 50 w ćwierćrocznych ratach á fl. 5 albo w miesięcznych ratach á fl. 4. **Ciągnienie 1 Czerwca.** Główna wygrana fl. 250.000.

W grupach tych gra się **zaraz po złożeniu pierwszéj raty** na 20 sztuk losów i otrzymuje 20ty udział każdéj na te losy przypadającéj wygranéj **niezwłocznie wypłacanéj.** — Po spłaceniu wszystkich rat otrzymuje każdy uczestnik oryginalny los.

Listy ratowe (Ratenbriefe).

Na pojedyncze losy i według upodobania zestawione **grupy losów,** w których od chwili założenia pierwszéj raty gra **każdy sam zupełnie osobno na wszystkie wygrane,** sprzedajemy w ćwierćrocznych albo miesięcznych ratach pod najlżejszemi warunkami i najkorzystniejszemi kombinacyami.

Oddział ratowy Austyack. Banku Przemysłowego,

dawniéj **Edwarda Fürsta**

Wiedeń, Plac Szczepański (Stephansplatz) Nr. 1.

W Krakowie reprezentacja: **Aron Eibenschütz** w Rynku.

(Przedruków się nie płaci). 4311(2-5)

Waltera A. Wood'a kosiarki i żniwiarki

uwieńczone były przeszło 460 **pierwszemi nagrodami**, pomiedzy którémi są największe, jakie kiedy udzielono. **106 pierwszych nagród w 1871—72 za „The Champion" żniwiarkę i „Patentowaną kosiarkę"**, pomiędzy ktoremi: **złoty medal i 50 dukatów** w **Miskolczu na Węgrzech, w lipcu 1872; pierwszy sreb. rządowy medal nagrody i 40 dukatów w Hostiwicach pod Pragą w sierpniu 1872.**

169,468 kosiarek zrobil i sprzedał Walter A. Wood do września 1872, z tych **17,079 w roku 1872.** Liczby te są wymowniejsze niż wszelkie zachwalanie i dlatego kosiarki Wooda słyną jako najlepsze w świecie.

Walter A. Wood. Hoosick-Falls. Nowy York

Europejski centralny kantor: Londyn.

Generalna ajencya na niemiecką część Austryi, Szląsk, Ks. Poznańskie, Galicyę i sąsiednie kraje:

A. Mackean & Comp.

Na tegoroczne żniwa zalecamy, **ręcząc za najlepszą użyteczność i największą trwałość:**

	opodatkowaną franko Kraków	transito franko Kraków
„New Champion" żniwiarkę z samodzielnym odkładaczem .... zupełną z dwoma nożami i rezerwowemi potrzebami.	złr. wa. 455	złr. 445
„Patentowaną kosiarkę" całą z żelaza, zupełną z 2 nożami	złr. wa. 295	złr. 285

Ilustrowane cenniki i objaśnienia na żądanie darmo i franko. Przy wielkim popycie prosimy o wczesne zamówienia, byśmy je mogli rychło uskuteczniać.

A. MACKEAN & COMP.

w **KRAKOWIE** Ulica Basztowa Nr. 158 (przy plantach).

Generalna ajencya:

Robey'a & Comp. Linkoln, na lokomobile, młocarnie z patentowemi ramami żelaznemi i t. d.
Sam. Worssam'a & Comp. Londyn na tartaki i maszyny do obrabiania drzewa.
Drylowniki i konne grabie z stalowemi zębami z własnéj fabryki.
Przewracacze siana, wagi dziesiętne i do bydła i inne machiny rolnicze pochodzące z najznakomitszych fabryk specyalnych. (4287 4-5).

Opuścił tłocznię,

dodatek do przewodnika

statystyczno topograficznego skorowidza przez Konrada Okszę Orzechowskiego

wydanego, wykazujący przydzielenie miejscowości w Galicyi, w W. ks. Krakowskiém i Bukowinie do świeżo ustalonych c. k. urzędów pocztowych i jest po 10 centów do nabycia, obecnie kupujący skorowidz ten otrzymują dodatek bezpłatnie; również polecona przez wydział Rady szkolnéj krajowéj uchwałą z dnia 5 kwietnia 1873 r. l. 2358 mapa Galicyi wraz z W. ks. Krakowskim dla szkół tutejszo-krajowych tegoż samego wydawcy jest do nabycia po cenie 80 centów od sztuki. Nabywającym większą ilość ustępuje się rabat. (4290 2-3).

Ogłoszenie.

Do budowy mostów na drodze krajowéj w Paleśnicy pod Zakliczynem potrzeba kilkunastu zdolnych

murarzy.

Mający więc chęć objęcia tych robót zgłosić się zechcą do podpisanego, lub do inżyniera kierującego robotami Wgo **Turskiego** w Zakliczynie.

Dzierzaniny dnia 5 Maja 1873 r.

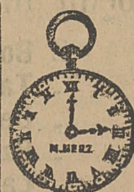
(4318 3-6). **Tomkiewicz**
Inspektor administrujący budową.

ŻELAZNE MINERALNE WODY, najdawniejsze i najbogatsze w swiecie w żelazo. — Sezon wód-od 1[go] maja do 31[go] pażdziemika. — Piękny, wnów wystrojony budynek dla kąpieli. — Osiem zródeł, wiadomych swoimi własnosciami, wyleczające anemii, bladaczki, konsumpcii, niepłodnośći, dziecinne choroby, choroby zołądka, ócz, urynowego kanała, pęcherzowy kamień i t. d. PYSZNE KAZINO. Salony dla konwersacij i gier dozwolonych. Bale i tańcujące wieczovy. —Teatr. — Koncerta podczas dnia i wieczorem. Hoteli, restawracii i kawiarni pierwszego rzędu. Polowanie, połów, vyb, strzelanie do celu. Ardeńskie koni. Wielkie wyścigi. — Steeple chase. — Sprzyjająca dla zdrowia miejscowośé; przechadzki i okolicy znamienite. Komunikacii s całą Europą za pomocą żelaznej drogi. Telegraf.

Obfity i od wielu lat wzięty

Skład Zegarków M. HERZA

zegarmistrza w Wiedniu, Stephansplatz, 6, Aussenseite des Zwettlhofes,

poleca wielki wybór wszelkich gatunków dobrze regulowanych zegarków z roczną gwarancyą według cennika.

Zegarek nieuregulowany o 2 złr. taniéj.

Genewskie zegarki kieszonkowe.

Srebrny cylinder z 4 rubinami........ 10—13 fl.
„ „ z obwódką złotą i spręż. 13—15 „
„ „ damski .... 13—18 „
„ „ z podwójną kopertą... 16—17 „
„ „ z kryształ. szkłem .... 14—17 „
„ anker z 15 rubinami .... 16—19 „
„ „ z srebr. kop. wewnątrz 20—23 „
„ „ z podwójną kopertą... 18—23 „
„ „ „ „ lepszy 24—28 „
„ „ z kryształ. szkłem ...... 18—25 „
„ zegarek z podwójn. kop. dla wojsk. 29—30 „
„ Cylinder remontoar .... 22—26 „
„ Anker remont. nakręc. z boku... 28—35 „
„ „ z podwójną kopertą... 36—40 „
„ „ z kryszt. szkłem...... 30—36 „
„ anker armée-remontoirs .... 38—45 „
Złoty damski zegarek z 4 i 8 rubinami 25—30 „
„ „ emaliowany .... 30—36 „
„ „ ze złotą kopertą wewn..... 35—40 „
„ „ emaliow. z brylantami .... 40—48 „
„ „ z kryształ. szkłem.......... 32—45 „
„ „ z podw. kopertą 8 rubin... 40—48 „
„ „ emal. z brylantami .... 50—65 „
„ „ anker z 15 rubin. .... 38—44 „
„ „ bardzo eleganckı .... 45—60 „
„ „ z podwójną kopertą ...... 55—65 „
„ „ bardzo elegancki 65, 70, 80, 90, 100—120 „
„ anker z kryształ. szkłem....... 45—75 „
„ damskie zegarki ankrowe....... 40—48 „
„ „ anker z kryszt. szkłem... 45—60 „
„ „ z podwójną kopertą ..... 50—60 „
„ remontoirs 70, 80, 90—100
„ „ z podw. kop... 100, 110, 120—150 „
Remontoary dla myśliw. i dla rzemieślników w pakwonowém okuciu lub ze złota talmi kopertą .... 13—17 „
Srebne łańcuszki po fl. 2.50, 3, 4, 5, 6 7, 10—12 „
Złote łańcuszki po fl. 18, 20, 25, 30, 35 40, 50, 60, 70, 80, 90—100 „
Budziki z godzinami................. 7
„ „ same zapalające świecę 9
„ z narządem do wystrzału i zapalania świécy.............. 14
Paryzkie budziki w eleganckich osłon. bronzowych.............. 12, 13—14 „

Przenośne zegary dla kontrolowania strażników.
na 6 stacyj, werk ankrowy w rubinach, najlepszy w świecie wyrób .... 40—48 „
Takie same nieprzenośne na jedną stację 28— „
Francuzkie zegary brązowe eleganckiéj formy, 18, 20, 22, 25, 30 złr.
Francuzkie zegary salonowe 28, 30, 40, 50, 60, 70 do 100 złr.

Pendułowe zegary własnéj fabryki z 2-letniem poręczeniem.

Codziennie do nakręcania 11, 12, 13 złr.
Co 8 dni 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25 złr.
Bijący pół i całe godziny 32, 35, 38 złr.
Bijący kwadranse i godziny 50, 55, 60, 65 złr.
Regulator miesięczny 30, 32, 35, 40 złr.
Za opakowanie pendułowego zegara fl. 1.50—2 fl.

☛ Reparacye uskutecznia się najstaranniéj.

☛ Zamówienia z prowincyi za zaliczką pocztową lub za poprzedniem przesłaniem należytości, uskutecznia się punktualnie. Przedmioty niepodobające się, ponatychmiastowém odesłaniu, wymienia się. Zegarki przyjmuje się w zamian.

☛ Na żądanie, za poprzedniem nadesłaniem gotówki lub za przekazem pocztowym wysyła się zegarki i łańcuszki do wyboru.

Do łaskawego uwzględnienia.

Wszystkie moje zegarki są najlepszego gatunku, i dla tego słyną w świecie dla nadzwyczajnéj taniości i trwałości. 3838(39-50)

CERATY

w wszelkich szerokościach

na

stoły. fortepiana, komody etc.

(imitujące fladry, biały marmur i inne desenie)

na meble

z połyskiem i bez połysku.

CERATY

do wykładania podłogi

imitujące

posadzkę lub dywan.

PRZEŚCIERADŁA CERATOWE.

ZNACZNY WYBÓR CERAT

poleca handel

Maxymiliana Caro

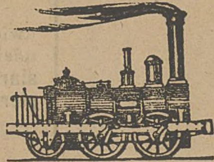
w Krakowie przy ul. Kanonnéj, N. 125.

Oprócz tego poleca:

Portland-Cement, GIPS, ASFALT, Tektury ogniotrwałe do pokrycia dachu **Smołowiec węglany, Smarowidło belgijskie, wodne szkło, Pasta kauczukowa** do zaprawiania podłogi, **Farby w różnych kolorach tarte w pokoście.**

Ceraty na podłogi są teraz bardzo rozpowszechnione tak w salonach jak i w zwyczajnych pokojach lub sklepach i biurach, mają bowiem tę korzyść, iż w godzinie jednéj cała podłoga pokrytą być może, a czyszczenie mokrą ścierką nskutecznia się, przy zmianie mieszkania i cerata przeniesioną być może na drugie.

Moje ceraty odznaczają się miękkością i trwałością. — Przesyłam na żądanie okazy i ceny. 4076(-25)
Przy łaskawych obstalunkach, proszę podać szerokość i długość pokoju. — Przesyłki uskutecznia się za zaliczką pocztową.

C. k. uprz. galic. ko- **lej Karola Ludwika.**

OGŁOSZENIE.

Z powodu **wiedeńskiéj wystawy światowéj** odchodzić będą

z KRAKOWA do WIEDNIA w dniu 9, 13, 17, 21, 24 i 31 Maja b. r.

osobne pociągi osobowe,

które z Krakowa o godzinie 7 minucie 10 wieczorem (czas pragski) odchodzą, a następnego dnia o godzinie 7 minucie 33 do Wiednia przychodzą.

P. T. podróżnym, którzy ze Lwowa, Gródka, Przemyśla, Jarosławia, Łańcuta, Rzeszowa, Dembicy, Tarnowa i Bochni do tych osobnych pociągów przyłączyć się zamyślają, służy do użycia **osobowy poc ąg Nr. 4., który na oznaczonym dniu o godz. 5 min. 5 zrana ze Lwowa odchodzi**, i wydane im będą bilety **ważne na czternaście dni** po następujących zniżonych cenach:

Z **Bochni**	do **Wiednia** i **napowrót**	**II. klasą**	19 zł.	52 ct.	**III. klasą**	13 zł.	02 ct.
„ **Tarnowa**	„ „	„ „	21 „	24 „	„	14 „	17 „
„ **Dembicy**	„ „	„ „	22 „	69 „	„	15 „	14 „
„ **Rzeszowa**	„ „	„ „	24 „	74 „	„	16 „	49 „
„ **Łańcuta**	„ „	„ „	25 „	47 „	„	16 „	97 „
„ **Jarosławia**	„ „	„ „	26 „	98 „	„	17 „	98 „
„ **Przemyśla**	„ „	„ „	28 „	51 „	„	19 „	— „
„ **Gródka**	„ „	„ „	31 „	36 „	„	20 „	89 „
„ **Lwowa**	„ „	„ „	32 „	78 „	„	21 „	84 „
„ **Złoczowa**	„ „	„ „	36 „	08 „	„	24 „	04 „
„ **Tarnopola**	„ „	„ „	38 „	86 „	„	25 „	90 „
„ **Podwołoczysk**	„ „	„ „	41 „	10 „	„	27 „	40 „
„ **Brodów**	„ „	„ „	36 „	80 „	„	24 „	53 „

(4326 1-2)

P. T. podróżnym zaś, jadącym ze **Złoczowa, Tarnopola, Podwołoczysk** i **Brodów** służy do użycia pociąg **Nr. 6.**, a względnie **Nr. 12.** poprzedzającego dnia.

Lwów 6 maja 1873 roku.

Dyrekcya ruchu.

Eine Norddeutsche

der franz. Sprache mächtig, wünscht **in** oder **bei** Krakau zum 1 August eine Stelle als Gesellschafterin in einem kath. Hause. Dieselbe nimmt auch ein Engagement als Erzieherin an, und hat bereits mehrere Jahre ausser in den beiden genannten Sprachen auch in der Musik unterrichtet. Gute Zeugnisse aufzuweisen. Anfrage schriftlich. S. C. A. poste restante Krakau. (4324 1)

Współpracownik zegarmistrzowski

nzdolniony może znaleść zaraz zajęcie w pracowni

Karola Friedleina

w Krakowie. (4325 1-3).

Otrzymawszy już wszelkie gatunki

wód mineralnych

krajowych i zagranicznych, mam zaszczyt zawiadomić o tém Szan. Publiczność, że takowe po najumiarkowańszych cenach

hurtownie i częściowo

sprzedaje. Żeby módz dostarczać Szan. Publiczności ciągle świeżych wód, odbieram

co tydzień świeże przesyłki.

Licząc zatem na liczne zamówienia, polecam się z poważaniem

Józef Goldwasser

Stradom w domu p. Deichesa sklep narożny przy moście. (4270 4-6).

Ogłoszenie licytacyi.

Towarzystwo parcelacyi i budowy w Krakowie, sprzedawać będzie w dniu

13 Maja 1873 r.

drogą dobrowolnéj licytacyi 450 morgów pola ornego wraz z łąkami w parcelach dwumorgowych i większych z dworskich gruntów wsi

Żelazówki

na miejscu w Żelazówce.

Żądającym kredytu Towarzystwo parcelacyi i budowy zobowiązuje się wyjednać pożyczkę do wysokości połowy ceny kupna, która to pożyczka na spłacenie ceny kupna zostanie użytą, a któréj spłata rozdzieloną będzie na lat 15 ratami amortyzacyjnemi.

Warunki licytacyi jako téż i formularze kontraktów będą przed licytacyją odczytane, a obecnie mogą być przejrzane w Towarzystwie parcelacyi i budowy, w Krakowie, lub u właścicielki we wsi Żelazówce położonéj przy gościńcu Tarnowsko-Dąbrowskiem. (4273 3-3).

Galic. Towarzystwo parcelacyi i budowy.

OKÓLNIK.

Ponieważ termin losowania zbliża się, przeto Dyrekcya uprzejmie uprasza wszystkich PP. akcyonaryuszy i korespondentów Towarzystwa, którzy należności za akcye dotąd nieuiścili, ażeby takowe raczyli nadesłać w jak najkrótszym czasie, a to celem otrzymania stanowczéj wiadomości co do wysokości funduszu, który ma być przeznaczony na zakup w r. b.

Ostateczny termin do przesyłek oznacza się na 10 Czerwca r. b.

Dyrekcya Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie.

(4322 1-3).

Wiadomość

dla zwiedzających wystawę powszechną.

Pierwszy ogólny koncessyonowany

zakład do wynajmowania pomieszkań i pośredniczenia

Ottona Mietzl'a

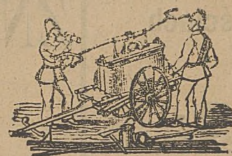
w Wiedniu, miasto, Wollzeile L. 6 na półpiętrze (Mezzanin)

urządził podczas wystawy powszechnéj

osobny oddział do pośredniczenia w wynajmowaniu pomieszkań i do ich dostarczania dla obcych, i ma tak rozległe stosunki, że może każdego czasu ile możności według życzeń wskazać większe umeblowane i nieumeblowane mieszkania roczne, miesięczne i letnie, tudzież mniejsze pomieszkania, osobne pokoje, gabinety i t. p. i wystarać się o nie z pewnością, jeżeli zamówienie będzie wczesne. Uprasza się dlatego o opłatne przysyłanie zamówień z dokładnem wyrażeniem wszelkich możliwych życzeń na 8—14 dni przed przybyciem z zaliczeniem stósownéj zaliczki na najem, tudzież z wynagrodzeniem za pośrednictwo. (4281 5-16).

Otwarte 1823.

odznaczone złotym krzyżem zasługi z koroną.

Poręczenie

Odznaczone 28 złotemi i srebrnemi medalami.

Sikawki ogniowe wszelkiéj wielkości,

Sikawki i pompy ogrodowe, wyciągacze wody, skrapiacze dróg, gasiki itd.

Wszystkie potrzeby dla straży ogniowéj, drabinki, przyrządy do ratowania.

Illustrowane cenniki przesyła się darmo.

WM. KNAUST

WIEDEŃ,

Fabryka maszyn i przyrządów do gaszenia ognia.

Leopoldstadt, Miesbachgasse **Nr. 15.**

Pompy centryfugalne,

Pompy do budowy,

pompy do studzien, browarów, gorzelni, cukrowni, chemicznych fabryk, gospodarcze itd. do wina, piwa, spirytusu, oliwy, węże, wiadra konopne, skórzane, kauczukowe.

—4158(9-10)

W drukarni "Kraju" pod zarządem St. Gralichowskiego.